

A 2016. évi őzbak vadászati idény eredményei --- 2016. szeptember

A jogszabályi előírások szerint (1996. évi LV. Vtv., 79/2004. Vhr. 5. sz. melléklet) az őzbak vadászati idénye április 15-től szeptember 30-ig tart. Vadászati szempontból ezen időszakon belül két kiugróan jelentős periódus különíthető el.

Az első csúcsidőszak az őzbak idény kezdete április közepétől május közepéig tart. Ebben az időben általában a növényzet takarása még nem teljes, a vad jól látható. Idén a tavasz korábban érkezett, mint a megszokott, így a növényzet fejlettsége előrébb volt a szokásosnál, mely a takarást nagymértékben növelte, megnehezítve az őzbak vadászatát.

A második csúcspont a július vége augusztus eleje, az őzbak párzási időszakára esik, melyet vadásznyelven üzekedésnek nevezünk. Erre az időre döntő többségében lekerültek a mezőgazdasági területekről a kalászos növények, megkönnyítve a vadászatot.

A hormonoktól fűtött szerelemittas bakok óvatlanokká válnak, hajtja őket a fajfenntartási ösztön, ennek következtében a máskor oly óvatos vad veszélyérzete lanyhul, melynek egyik gyakori következménye a gépjármű-vadütközés.

A trófeabírálatot a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztály vadászati hatósága a jogszabályok előírásai szerint végzi. A bírálatkor a nemzetközi pontrendszer (CIC.) képletét használja a hatóság.

Őzbak agancs CIC. pontértékei:

Bronz érem:	105 – 115
Ezüst érem:	115 – 130
Arany érem:	130 felett
Nemzeti érték:	210 felett

A végső pontértéket nagymértékben meghatározzák az objektív mérések, az agancs súlya, a köb tartalma és az agancsszárak, ágak mérete, tűzése. Kisebb pontértéket adnak a szubjektív bírálati eredmények. A szépségpontoknál értékelésre kerül a szín, gyöngyözés, rózsza, ágvégek, szabályosság. Szabálytalanságért, csúnya pudvás ágakért pontlevonás jár.

A bemutatott és elbírált őzbak trófea adatok a 2015. április 15. és augusztus 11. valamint a 2016. év április 15. és augusztus 11. közötti intervallumot öleli fel.

A fenti időszakban 2015. évben 1173 db, 2016. évben 1091 db trófea került bírálatra, mely 7 %-kal kevesebb a bázis időszaktól.

Az alábbiakban táblázatban foglalom össze a vizsgált két év hasonló időszakában terítékre került őzbak trófeák súly-, korosztály megoszlását, az érmes trófeákat, valamint az idén legtöbb pontértéket elért trófeákat.

Őzbak trófeasúly megoszlása				
Trófeasúly (gramm)	2015. (db)	2015. (%)	2016. (db)	2016. (%)
150 alatt	75	6,4	66	6,0
150-200	92	7,8	78	7,2
200-250	160	13,6	178	16,3
250-300	269	22,9	261	23,9

300-350	251	21,4	244	22,4
350-400	193	16,5	141	12,9
400-450	90	7,6	83	7,6
450-500	34	3,1	30	2,8
500-550	6	0,5	8	0,7
550-600	1	0,1	1	0,1
600 felett	2	0,1	1	0,1
Összesen	1173	100	1091	100

Az adatokból kitűnik, hogy megyénkben az őzbak trófeák jelentős mennyisége a 250-350g súlyhatár közé esik, melynek aránya az idei vadász idényben tovább növekedett (2015; 44,3 % / 2016; 46,3 %). A 250 g alatti értékek 27,8 % / 29,5%, 350 g feletti értékek 27,9 % / 24,2%. Az 500 g feletti trófeák ritkán fordulnak elő, arányuk 0,7 % / 0,9%.

Őzbak trófeák korosztály szerinti megoszlása				
Korosztály	2015. (db)	2015. (%)	2016. (db)	2016. (%)
Fiatál (1-3 év)	390	33,3	400	36,7
Középkorú (4-5 év)	595	50,7	566	51,8
Öreg (6 évtől)	188	16,0	125	11,5
Összesen	1173	100	1091	100

A korosztály megoszlást vizsgálva a középkorú egyedek elejtése továbbra is dominál (55,2 / 50,7 %). Sajnálatos, hogy az öregkorú trófeák aránya tovább csökkent. Az elkövetkező időszakban a vadgazdálkodás feladata a jó élőhelyen az öregkorú bakok kilövési arányának növelése.

Őzbak érmes trófeák száma				
Érem megnevezése	2015. (db)	2015. (%)	2016. (db)	2016. (%)
Arany	13	10,6	10	10,9
Ezüst	36	29,3	35	38,0
Bronz	74	60,1	47	51,1
Összesen	123	100	92	100

Az érmes trófeák aránya 2015. évben 10,5 %, 2016. évben 8,4 %, mely szintén csökkenő tendenciát mutat. Az érmeknek több mint a fele bronzérem, az arany érmes trófeák száma elenyésző, mely eredmény összefüggésben van a nagy pontértékű súlyosabb trófeák csekély számával.

A ranglista első tíz helyén lévő trófeák közül a II/4 Tiszamenti átmeneti vadgazdálkodási körzetben 8 db került terítékre, a Borsodi Mezőségben 2 db, a Taktaközben 2 db a Bodrogházban 2 db és a Hernád völgyében 2 db. Továbbá 1-1 db került terítékre a II/2 Mátra - Bükk-Cserehát vadgazdálkodási körzetben (Dél-Bükk) és a II/3 Zempléni vadgazdálkodási körzetben (Hegyköz)

Külön kiemelendő, hogy idén 1 db ritkaság számba menő 600 g feletti őzbakot sikerült

zsákmányolni megyénkben, melyet a büszke elejtőjével a fotó is ábrázol.

Bírálati pontszám szerinti megyei ranglista 2016. év					
Ssz.	Vadászterület	IP	Súly (gr.)	Kor (év)	Érem
1	660110 Tiszavirág Vt.	155,13	650	6	A
2	655610 Kemely és Vidéke Vt.	145,93	535	5	A
3	655710 Szikszói Széchenyi Zs. Vt.	141,43	483	5	A
4	657110 Taktaharkányi Takta Vt.	136,45	528	4	A
5	653910 Kisgyőri Vt.	135,48	459	9	A
6	653510 Mezőcsáti Hubertusz Vt.	131,40	513	6	A
7	655410 FTVK.	130,53	491	6	A
8	652630 Matyó Agrártermelő Zrt.	130,43	556	5	A
9	659910 Bodrog Vt.	130,23	494	7	A
10	659610 Spartacus 2007 Vt.	130,15	475	5	A

Összegezve az idei szezonban terítékre került őzbak trófeák bírálati eredményeit, megállapíthatjuk, hogy az Alföldi jobb minőségű élőhelyen jobb minőségű az agancs felrakása. A hegy és dombvidékeken a minőség gyengébb.

Élőhely fejlesztéssel, kedvezőbb életfeltételek kialakításával a trófea minősége javítható. A populáció kor és ivar arányát a minőség érdekében a terület vadeltartó képességéhez célszerű igazítani. Folyamatosan törekedni kell arra, hogy az egyedsűrűség optimális legyen, ellenkező esetben a tapasztalatok szerint a trófea minőségében romlás következik be.

Berta Béla